

**Bruselj, 14. oktober 2026
(OR. en)**

14478/26

**POLCOM 373
COMER 149
FDI 48
COMPET 1203
IND 616**

SPREMNI DOPIS

Pošiljatelj:	za generalno sekretarko Evropske komisije: direktorica Martine DEPREZ
Datum prejema:	14. oktober 2025
Prejemnik:	Thérèse BLANCHET, generalna sekretarka Sveta Evropske unije
Št. predh. dok.:	13990/25 + ADD 1
Št. dok. Kom.:	COM(2026) 529 final
Zadeva:	POROČILO KOMISIJE EVROPSKEMU PARLAMENTU IN SVETU Šesto letno poročilo o pregledu neposrednih tujih naložb v Unijo

Delegacije prejmejo priloženi dokument COM(2026) 529 final.

Priloga: COM(2026) 529 final

EVROPSKA
KOMISIJA

Bruselj, 14.10.2026
COM(2026) 529 final

POROČILO KOMISIJE EVROPSKEMU PARLAMENTU IN SVETU

Šesto letno poročilo o pregledu neposrednih tujih naložb v Unijo

{SWD(2026) 290 final}

POROČILO KOMISIJE EVROPSKEMU PARLAMENTU IN SVETU

Šesto letno poročilo o pregledu neposrednih tujih naložb v Unijo

UVOD

To poročilo je šesto letno poročilo Evropske komisije o uporabi uredbe EU o pregledu neposrednih tujih naložb (v nadaljnjem besedilu: uredba o pregledu neposrednih tujih naložb ali uredba).

Poročilo zagotavlja preglednost nad operacijami v zvezi s pregledom neposrednih tujih naložb v EU in razvojem nacionalnih mehanizmov pregleda v letu 2025. Prispeva k odgovornosti EU na področju, na katerem ob upoštevanju zadevnih varnostnih interesov preglednost nad posameznimi transakcijami ni niti mogoča niti primerna.

Temelji na poročilih 27 držav članic in uradnih statističnih podatkih ter zajema štiri poglavja:

- poglavje 1 o trendih in podatkih v zvezi z neposrednimi tujimi naložbami v EU,
- poglavje 2 o zakonodajnem razvoju v državah članicah,
- poglavje 3 o dejavnostih pregleda neposrednih tujih naložb, izvedenih s strani držav članic,
- poglavje 4 o mehanizmu sodelovanja EU pri pregledu neposrednih tujih naložb.

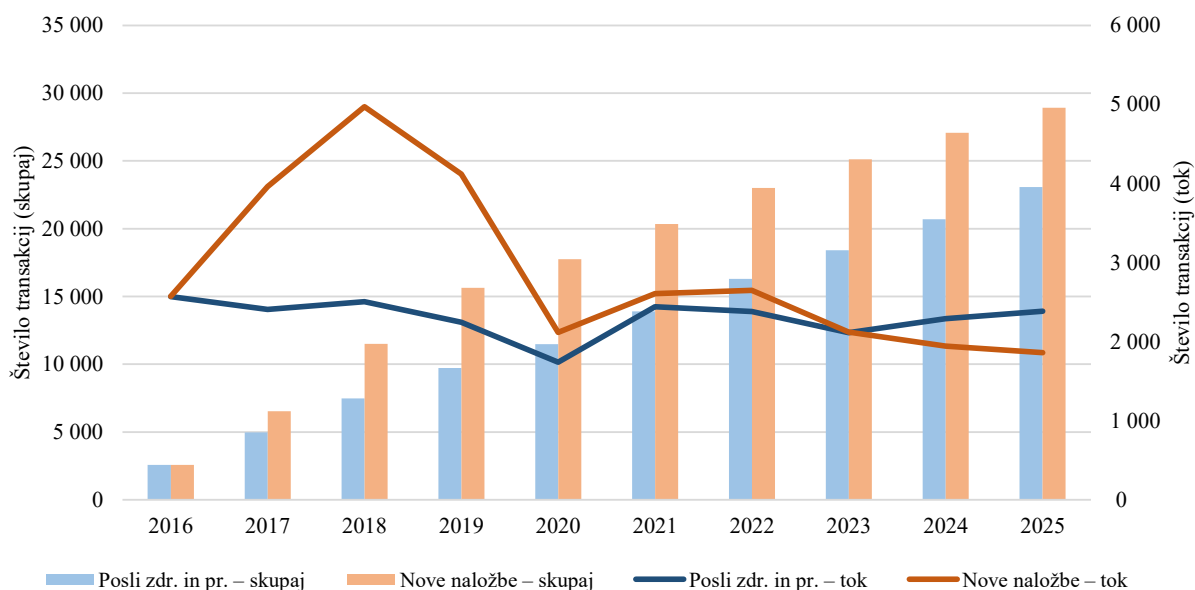
To letno poročilo je pomembno orodje za preglednost, ki izpostavlja trende, razvoj in ukrepe v zvezi z neposrednimi tujimi naložbami, da se zagotovita varnost in javni red v EU.

POGLAVJE 1 – NEPOSREDNE TUJE NALOŽBE V EVROPSKO UNIJO

1. Splošni razvoj¹

Stanje neposrednih tujih naložb² se je med letoma 2024 in 2025 povečalo za 8,9 %. Tuje združitve in prevzemi so zabeležili skupno letno povečanje za 12 % (z 20 695 na 23 078), novi projekti pa za 6,9 % (s 27 069 na 28 930), kot je razvidno iz stolpcev na sliki 1. To povečanje je skladno s trendi, opaženimi od leta 2016, pri čemer se stanje neposrednih tujih naložb v EU-27 v tem desetletnem obdobju v povprečju stalno povečuje za približno 5 200 neposrednih tujih naložb na leto. Če pogledamo ta skupni trend glede na vrsto neposrednih tujih naložb, je EU-27 med letoma 2016 in 2025 v povprečju vsako leto prejela 2 308 tujih poslov združitve in prevzemov ter 2 893 novih naložb. Ti pozitivni skupni trendi potrjujejo odprtost Unije za tuje naložbe in izpostavljajo privlačnost enotnega trga EU za mednarodne vlagatelje.

Slika 1: Letna stanja in tokovi neposrednih tujih naložb v EU-27 za obdobje 2016–2025 (število poslov in projektov)

Vir: podatki Skupnega raziskovalnega središča na podlagi podatkov podjetja Bureau van Dijk, pridobljenih 22. februarja 2026 (Orbis M&A in Orbis Crossborder Investment). Podatki za leto 2016 ustrezajo tokovom neposrednih tujih naložb v letu 2016, medtem ko podatki za stolpce v naslednjih letih ustrezajo skupni vsoti letnih tokov.

Kar zadeva skupne pritoke neposrednih tujih naložb (slika 1, črti), se je število poslov in projektov v zvezi z neposrednimi tujimi naložbami v zadnjih dveh letih le rahlo povečalo, in

¹ V tem poglavju se kot kazalnik osredotočamo na število transakcij v zvezi z neposrednimi tujimi naložbami, saj za velik delež poslov in projektov v podatkovnih zbirkah Orbis M&A in Orbis Crossborder Investment ni podatkov o vrednostih neposrednih tujih naložb.

² Transakcije neposrednih tujih naložb je mogoče razčleniti na mednarodne nove naložbe ter združitve in prevzeme. Mednarodne nove naložbe običajno vključujejo ustanovitev novega podjetja ali vzpostavitev objektov v tujini, medtem ko mednarodna združitve ali prevzem pomeni prenos lastništva obstoječih sredstev, povezanih z gospodarsko dejavnostjo, na lastnika v tujini. Združitve in prevzemi so vključeni, če pomenijo pridobitev lastniških deležev, ki presegajo 10 % kapitala podjetja v EU-27.

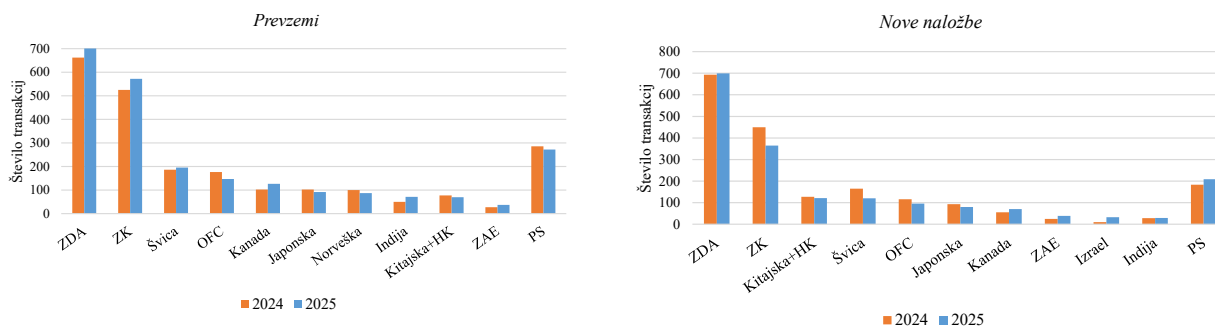
sicer za 0,1 % med letoma 2023 in 2024 ter za 0,2 % med letoma 2024 in 2025. Vendar obstaja različna dinamika med posli združitvev in prevzemov ter novimi naložbami. Tuja dejavnost na področju združitvev in prevzemov je v letu 2024 v primerjavi s prejšnjim letom zabeležila letno povečanje za 8,5 %, v letu 2025 pa še za 4 %. Nasprotno pa so se nove naložbe v tem obdobju zmanjšale, in sicer za 8,3 % med letoma 2023 in 2024 ter za 4,3 % med letoma 2024 in 2025.

Skoraj nespremenjen medletni trend vhodnih tokov neposrednih tujih naložb, ugotovljen v letih 2024 in 2025, odraža nasprotno dinamiko med novimi projekti ter posli združitvev in prevzemov. Po strmem upadu v letu 2023 si je dejavnost na področju združitvev in prevzemov razmeroma hitro opomogla, medtem ko so se nove naložbe še naprej zmanjševale. To razhajanje kaže na spremembo sestave neposrednih tujih naložb v smeri združitvev in prevzemov namesto novih naložb v razmerah povečane makroekonomske negotovosti.

2. Najpomembnejše države izvora tujih vlagateljev

Razvoj tujih poslov združitvev in prevzemov med letoma 2024 in 2025 kaže mešan vzorec v desetih najpomembnejših izvornih jurisdikcijah tujih vlagateljev (slika 2, levi graf), pri čemer se je pri šestih povečalo število naložb v zvezi z združitvami in prevzemi, pri štirih pa je bilo zabeleženo zmanjšanje. Splošno zmanjšanje skupnega števila novih naložb v letu 2025 kaže na heterogen razvoj po vseh izvornih državah tujih vlagateljev, pri čemer je polovica od desetih najpomembnejših držav vlagateljev zabeležila povečanje, druga polovica pa upad naložbene dejavnosti (slika 2, desni graf).

Slika 2: Število prevzemov lastniških deležev (levo) in novih naložb (desno) v EU v letih 2024 in 2025 po tujih jurisdikcijah (deset najpomembnejših držav vlagateljev)

Vir: podatki Skupnega raziskovalnega središča na podlagi podatkov podjetja Bureau van Dijk, pridobljenih 26. marca 2025 (Orbis M&A in Orbis Crossborder Investment). OFC: offshore finančni centri³. PS: preostali svet.

ZDA so bile v letu 2025 najpomembnejši tuji vlagatelj v EU, saj so opravile 30 % vseh prevzemov (716 poslov) in 38 % novih naložb (699 projektov). Posli združitvev in prevzemov s poreklom iz ZDA so se že drugo leto zapored povečali, in sicer za 8,2 % v letu 2025 v primerjavi z letom 2024 in za 10 % leta 2024 v primerjavi z letom 2023. Nove naložbe s poreklom iz ZDA

³ Glavni offshore finančni centri po številu transakcij v letu 2025 so (po abecednem vrstnem redu): Bermudi, Britanski Deviški otoki, Kajmanski otoki, Lihtenštajn in Monako. Za celoten seznam offshore finančnih centrov glej npr. delovni dokument služb Komisije – Nadaljnji ukrepi na podlagi sporočila Komisije „Spodbujanje neposrednih tujih investicij in zaščita bistvenih interesov“ (SWD(2019) 108 final z dne 13. marca 2019).

so v letu 2025 prav tako zabeležile skromno letno povečanje v višini 0,9 %, potem ko so se med letoma 2023 in 2024 zmanjšale.

Druga največja jurisdikcija tujih vlagateljev je bilo Združeno kraljestvo, ki je v letu 2025 opravilo 24 % vseh prevzemov (572 poslov) in 20 % novih naložb (365 projektov) v EU. Vendar sta se vrsti naložb razvijali v nasprotnih smereh: medtem ko se je število prevzemov v letu 2025 v primerjavi z letom 2024 povečalo za 9 %, se je število novih projektov v istem obdobju zmanjšalo za 19 %.

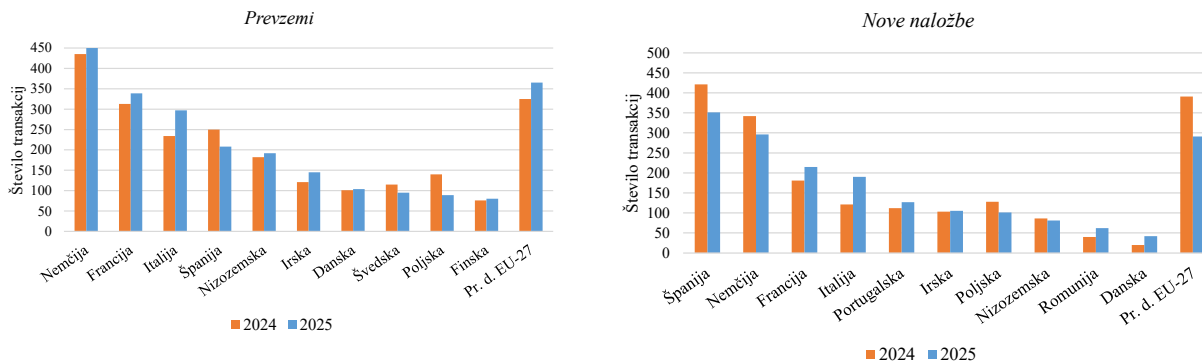
V preostalih najpomembnejših jurisdikcijah vlagateljev je bila največja rast poslov združitvev in prevzemov med letoma 2024 in 2025 zabeležena v Indiji (+42 %), Združenih arabskih emiratih (+37 %) in Kanadi (+23 %), medtem ko je bilo povečanje v Švici zmernejše (+4,8 %). Preostale štiri jurisdikcije vlagateljev so zabeležile zmanjšanje, in sicer od 16 % za offshore finančne centre (OFC) do 10 % za Kitajsko in Hongkong.

Pri novih naložbah so bila poleg ZDA znatna letna povečanja zabeležena za Izrael (230 %), Združene arabske emirate (56 %) in Kanado (27 %), medtem ko je Indija zabeležila zmernejše povečanje, in sicer za 3,6 %. V nasprotju s tem je bilo zmanjšanje zabeleženo v štirih drugih jurisdikcijah poleg Združenega kraljestva, in sicer v Švici (27 %), pri OFC (17 %), na Japonskem (14 %) ter na Kitajskem in v Hongkongu (4,7 %).

3. Najpomembnejše namembne države članice EU za tuje prevzeme

Število tujih poslov združitvev in prevzemov v EU (slika 3, levi graf) se je med letoma 2024 in 2025 povečalo v večini držav članic, ki spadajo med deset najpomembnejših namembnih držav, razen v Španiji, na Švedskem in Poljskem, ki so zabeležile manj poslov (slika 3, levi graf). V nasprotju s tem so trendi za tuje nove naložbe po namembnih državah članicah (slika 3, desni graf) razkrili bolj zapleten vzorec. V najpomembnejših državah prejemnicah, tj. Španiji in Nemčiji, je bil v letu 2025 zabeležen letni upad, v več drugih državah, ki spadajo med deset najpomembnejših namembnih držav, pa so bila letna odstopanja pozitivna.

Slika 3: Število prevzemov lastniških deležev (levo) in novih naložb (desno) v letih 2024 in 2025 po namembni državi članici (deset najpomembnejših prejemnic v EU-27)

Vir: podatki Skupnega raziskovalnega središča na podlagi podatkov podjetja Bureau van Dijk, pridobljenih 22. februarja 2026 (Orbis M&A in Orbis Crossborder Investment). Pr. d. EU-27 pomeni preostale države EU-27.

Nemčija in Francija sta bili v letu 2025 glavni namembni državi za tuje posle združitve in prevzemov, saj sta predstavljali 20 % (469 poslov) oziroma 14 % (339 poslov) skupnega števila poslov. Obe sta tudi zabeležili medletno rast, in sicer višini 7,8 % oziroma 8,3 %. Italija je bila v letu 2025 tretja najpomembnejša namembna država za združitve in prevzeme z 12-odstotnim deležem (297 poslov), med drugim tudi zaradi 27-odstotnega medletnega povečanja števila poslov združitve in prevzemov. Španija je bila po 17-odstotnem letnem zmanjšanju števila prevzemov, prejetih v letu 2025, na četrtem mestu z 9-odstotnim deležem (208 poslov).

Poleg Španije sta v letu 2025 manj tujih poslov združitve in prevzemov kot v letu 2024 prejeli še dve drugi državi, ki spadata med deset najpomembnejših držav članic prejemnic, tj. Švedska (–17 %) in Poljska (–36 %). Medtem je Irska v letu 2025 zabeležila največje povečanje dejavnosti na področju združitve in prevzemov (20 %), sledili pa so ji Nizozemska (5,5 %), Finska (5,3 %) in Danska (3 %).

Najpomembnejši prejemniki tujih novih naložb v letu 2025 sta bili Španija in Nemčija, ki sta prejeli 19 % (351 transakcij) oziroma 16 % (296 transakcij) vseh projektov. Vendar sta imeli obe državi v letu 2025 manj naložb kot v letu 2024, in sicer so se zmanjšale za 17 % oziroma 13 %.

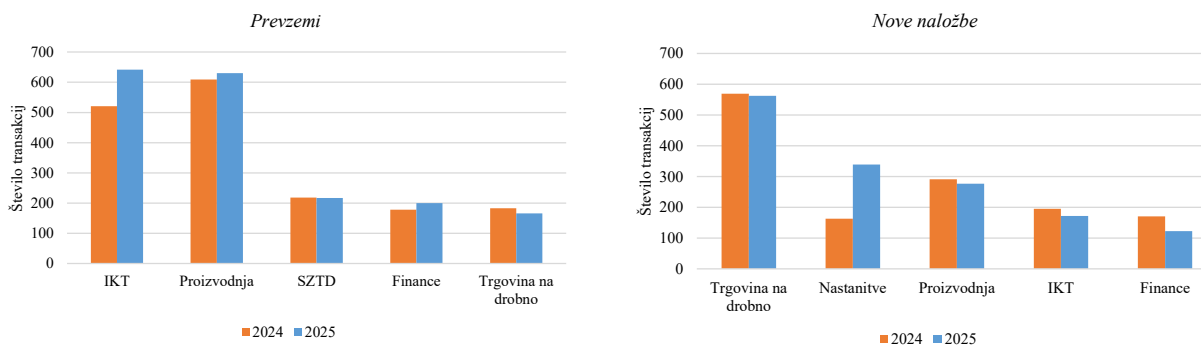
Francija je bila v letu 2025 na tretjem mestu z 12-odstotnim deležem (215 transakcij) in letnim povečanjem števila novih projektov za 19 %. Več drugih držav članic je med letoma 2024 in 2025 zabeležilo povečanje, in sicer je bilo največje zabeleženo na Danskem (110 %) in v Italiji (57 %), najmanjše pa na Irskem (1,9 %). Medletno zmanjšanje števila projektov je bilo ugotovljeno na Poljskem (21 %) in Nizozemskem (5,8 %).

4. Informacije, specifične za sektor

V treh od petih najpomembnejših sektorskih kategorij⁴ (IKT, proizvodnja in finance) so tuji posli združitve in prevzemov v letu 2025 v primerjavi z letom 2024 zabeležili medletno povečanje (slika 4, levi graf). Nasprotno se je število tujih novih poslov v letu 2025 povečalo le v eni od petih najpomembnejših sektorskih kategorij (nastanitve) (slika 4, desni graf).

Slika 4: Število lastniških deležev (levo) in novih naložb (desno) v letih 2024 in 2025 po sektorjih NACE Rev. 2 (pet najpomembnejših kategorij)

⁴ Uporabljene kategorije se nanašajo na splošno strukturo NACE Rev. 2, glej: <https://ec.europa.eu/eurostat/web/nace-rev2>.

Vir: podatki Skupnega raziskovalnega središča na podlagi podatkov podjetja Bureau van Dijk, pridobljenih 22. februarja 2026 (Orbis M&A in Orbis Crossborder Investment). SZTD pomeni strokovne, znanstvene in tehnične dejavnosti (področje M NACE Rev. 2) ter med drugim vključuje zmogljivosti za raziskave in razvoj. IKT pomeni informacijske in komunikacijske tehnologije (področje J NACE Rev. 2). Proizvodnja ustreza področju C NACE Rev. 2. Finance ustrezajo področju K NACE Rev. 2 („Finančne in zavarovalniške dejavnosti“). Trgovina na drobno ustreza področju G NACE Rev. 2 („Trgovina na debelo in drobno“). Nastanitve ustrezajo področju I NACE Rev. 2 („Nastanitvene in gostinske dejavnosti“).

IKT so v letu 2025 prehiteli proizvodnjo kot glavni sektor dejavnosti poslovanja, predvsem zaradi močnega letnega povečanja za 23 % v primerjavi z letom 2024, pri čemer so dosegle 27-odstotni delež tujih združitvev in prevzemov (642 transakcij). Proizvodnja, ki se je v letu 2025 le nekoliko povečala, in sicer za 3,4 %, se je s 26-odstotnim deležem (630 transakcij) uvrstila na drugo mesto. Strokovne, znanstvene in tehnične dejavnosti (SZTD) so se uvrstile na tretje mesto z 9-odstotnim deležem, pri čemer se je dejavnost poslovanja v letu 2025 v primerjavi z letom 2024 nekoliko zmanjšala, in sicer za 0,5 %. Finance so zasedle četrto mesto (8,4-odstotni delež), pri čemer so v letu 2025 zabeležile letno povečanje za 12 %, sledila pa ji je trgovina na drobno (6,9-odstotni delež), ki je zabeležila medletno zmanjšanje za 9,3 %.

Kar zadeva nove naložbe, je bilo letno zmanjšanje števila projektov zabeleženo v vseh najpomembnejših sektorjih, razen v enem (nastanitve). Dejavnosti, povezane s trgovino na drobno, so v letu 2025 predstavljale skoraj tretjino projektov, pri čemer so se zmanjšale za 1,2 % (562 transakcij). Nastanitve⁵ so z letnim povečanjem za 108 % in 18-odstotnim deležem postale drugi najpomembnejši sektor ter so prehiteli strokovne, znanstvene in tehnične dejavnosti, ki v letu 2025 v primerjavi z letom 2024 niso več spadale med pet največjih sektorjev. Na tretjem mestu je bila proizvodnja s 15-odstotnim deležem in letnim zmanjšanjem za 4,8 %, sledijo pa ji IKT z 9-odstotnim deležem in zmanjšanjem za 12 %. Finance so se uvrstile na zadnje mesto, pri čemer so v letu 2025 zabeležile 7-odstotni delež skupnega števila novih projektov in največje medletno zmanjšanje, in sicer za 28 %.

5. Sklepi

Stanje neposrednih tujih naložb v EU se je med letoma 2024 in 2025 še naprej povečevalo, kar odraža stalne skupne prilive v zadnjem desetletju, pri čemer je bilo med letoma 2016 in 2025 v povprečju zabeleženih približno 5 200 letnih poslov in projektov v zvezi z neposrednimi tujimi

⁵ Od leta 2025 podatkovna zbirka Orbis med nove naložbe uvršča tudi franšize, kar nesorazmerno vpliva na področji I (nastanitve) in G (trgovina na drobno) NACE. Čeprav so bile franšize izključene iz predstavljenih statističnih podatkov, lahko preostale neopredeljene franšizne transakcije še vedno vplivajo na trende, navedene v tem oddelku, zlasti na povečanje, ugotovljeno v nastanitvenem sektorju.

naložbami. Tokovi neposrednih tujih naložb so v zadnjih letih na splošno ostali stabilni, vendar so se trendi med vrstami naložb razlikovali. Medtem ko so si tuje združitve in prevzemi v letu 2024 in 2025 opomogli po zmanjšanju, zabeleženem leta 2023, so se nove naložbe v istem obdobju še naprej zmanjševale, čeprav počasneje. To razhajanje kaže na spremembo sestave neposrednih tujih naložb v smeri združitvev in prevzemov namesto novih naložb v razmerah povečane makroekonomske negotovosti.

ZDA so leta 2025 ostale največji tuji vlagatelj v EU tako pri združitvah in prevzemih kot tudi pri novih naložbah, sledilo pa jim je Združeno kraljestvo. Hkrati so nekatere jurisdikcije z združitvami in prevzemi okrepile svojo naložbeno prisotnost v EU, zlasti Indija in Združeni arabski emirati, ki so zabeležili letno rast naložbene dejavnosti.

Med državami članicami sta bili Nemčija in Francija leta 2025 še naprej največji namembni državi tujih združitvev in prevzemov, medtem ko sta Španija in Nemčija privabili največje število novih projektov. Iz sektorskega razvoja je razviden vse večji pomen IKT, ki so postale vodilni sektor za tuje prevzeme. Nove naložbe so bile še naprej osredotočene na dejavnosti, povezane z maloprodajo, in nastanitvene storitve.

POGLAVJE 2 – ZAKONODAJNI RAZVOJ V DRŽAVAH ČLANICAH V LETU 2025

1. Uredba EU o pregledu neposrednih tujih naložb in mehanizmi pregleda neposrednih tujih naložb držav članic EU

Evropska komisija je v letu 2025 še naprej spodbujala tiste države članice, ki še niso sprejele nacionalne zakonodaje o pregledu neposrednih tujih naložb, naj to storijo, s čimer bi se zagotovilo, da imajo Komisija in vse države članice ustrezna orodja za prepoznavanje in obravnavanje tveganj za varnost in javni red, povezanih z neposrednimi tujimi naložbami.

Poleg tega je Komisija podpirala usklajevanje nacionalnih mehanizmov in praks pregleda neposrednih tujih naložb. Državam članicam je pomagala s tehničnimi in političnimi smernicami, organizacijo sestankov in izmenjavo informacij, med drugim zlasti o dobrih praksah. Kljub temu še vedno obstajajo opazne razlike med nacionalnimi mehanizmi pregleda, zlasti glede: (i) opredelitve, kaj pomeni uradni pregled neposrednih tujih naložb, ki sproži priglasitev mehanizmu sodelovanja; (ii) pravočasnosti nacionalnih postopkov pregleda; (iii) sektorske pokritosti nacionalnih okvirov za pregled in (iv) zahteve, da stranke v transakciji posel priglasijo nacionalnim organom. Vsi ti elementi so bili obravnavani v reviziji uredbe o pregledu

neposrednih tujih naložb⁶, ki je bila sprejeta 17. junija in se bo začela uporabljati 17. januarja 2028 (za več informacij glej tudi poglavje 4, oddelek 2).

2. Pregled mehanizmov držav članic za pregled neposrednih tujih naložb in razvoja zakonodaje

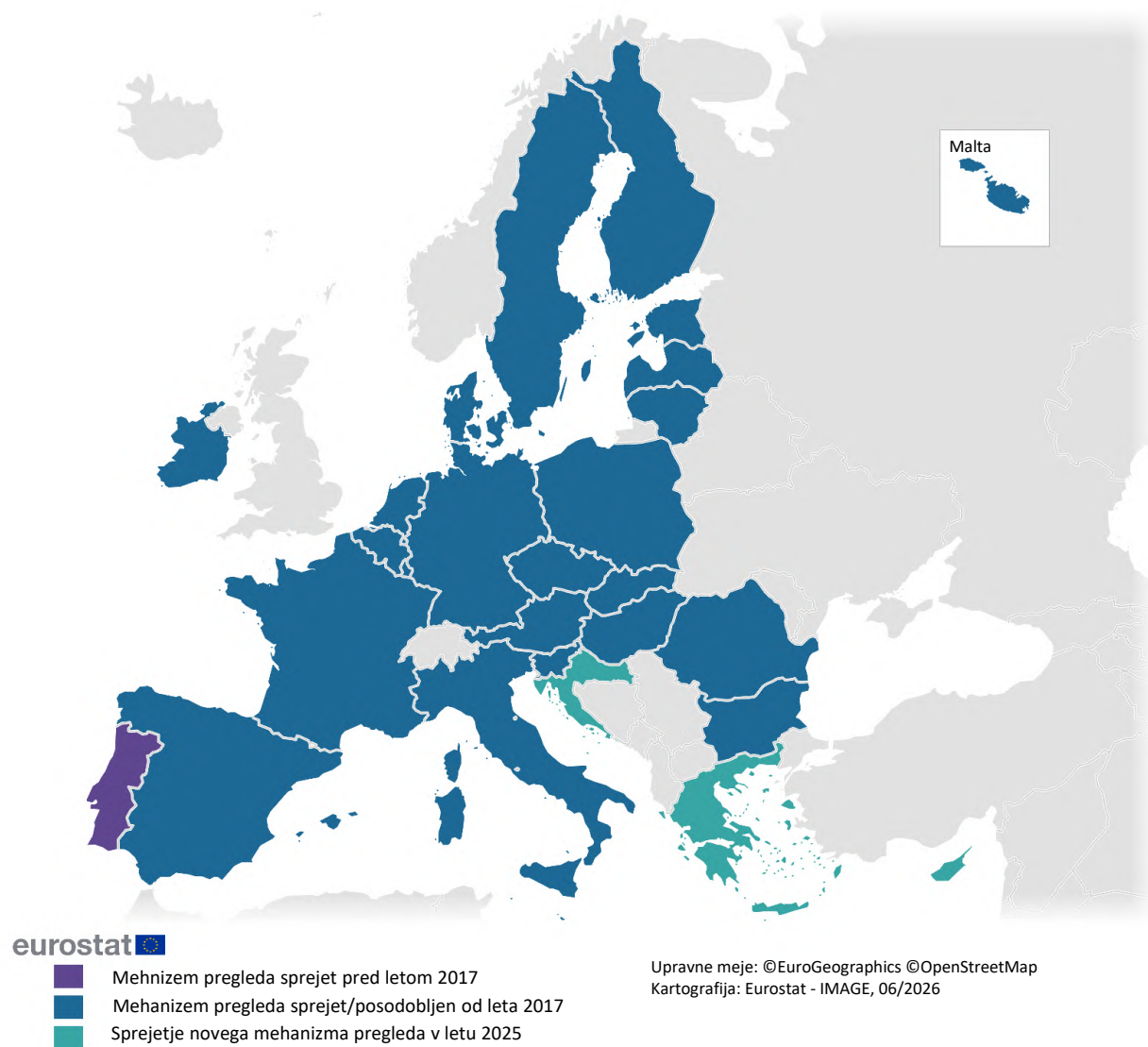
Zaradi vojne agresije Rusije proti Ukrajini in negotovosti v zvezi z geopolitičnimi dogodki se je treba še bolj osredotočiti na potrebo po zagotavljanju kritičnih surovin, (naprednih) tehnologij in infrastrukture. Zato je pet držav članic, ki nimajo operativnega mehanizma pregleda, začelo nadaljnje ukrepe za sprejetje ali uzakonitev nacionalnih mehanizmov pregleda, šest drugih držav članic pa je posodobilo in razširilo obstoječe mehanizme v odziv na spreminjajoče se okoliščine.

V letu 2025 so nacionalno zakonodajo o pregledu neposrednih tujih naložb sprejeli Hrvaška, Ciper in Grčija, kar pomeni, da imajo zdaj vse države članice EU okvir za pregled neposrednih tujih naložb.

Poleg tega je v istem obdobju šest držav članic (Češka, Litva, Luksemburg, Poljska, Slovaška in Španija) uvedlo spremembe svoje obstoječe zakonodaje o pregledu, dve državi članici (Bolgarija in Irska) pa sta uzakonili svojo predhodno sprejeto zakonodajo o pregledu neposrednih tujih naložb.

Spodnji zemljevid prikazuje zakonodajno stanje glede pregleda neposrednih tujih naložb v državah članicah EU v letu 2025.

⁶ EU krepi svoj okvir za pregled tujih naložb, članek z dne 26. junija 2026, https://policy.trade.ec.europa.eu/news/eu-strengthens-its-foreign-investment-screening-framework-2026-06-26_en.

Preglednica 1 spodaj vsebuje pregled zakonodajnega stanja in razvoja v vseh državah članicah od 1. januarja 2025 do 31. decembra 2025⁷.

Preglednica 1 Zakonodajno stanje v državah članicah EU

Vzpostavljen nacionalni mehanizem pregleda	Avstrija, Belgija, Danska, Estonija,
---	--------------------------------------

⁷ Za več podrobnosti glej priloženi delovni dokument služb Komisije.

neposrednih tujih naložb (brez zakonodajnih sprememb)	Finska, Francija, Latvija, Madžarska, Malta, Nemčija, Nizozemska, Portugalska, Romunija, Slovenija, Švedska
Spremenjen obstoječi nacionalni mehanizem pregleda neposrednih tujih naložb	Češka, Litva, Luksemburg, Poljska, Slovaška, Španija
Sprejetje ali začetek veljavnosti nove nacionalne zakonodaje o pregledu neposrednih tujih naložb ali mehanizma pregleda	Bolgarija, Ciper, Grčija, Hrvaška, Irska

Sprejetje ali začetek veljavnosti novih mehanizmov pregleda neposrednih tujih naložb

Hrvaška je 24. oktobra 2025 sprejela zakon o pregledu tujih naložb, ki je začel veljati 13. novembra 2025. Odbor za pregled tujih naložb ima osrednjo vlogo v postopku pregleda, pri čemer izdaja mnenja o vlogah za odobritev tujih naložb. Za sprejemanje končnih odločitev je pristojno ministrstvo za finance. Zakon bo začel v celoti veljati, ko bodo leta 2026 sprejeti vsi potrebni izvedbeni akti. Zakon vzpostavlja mehanizem pregleda tujih naložb, ki vplivajo na kritično infrastrukturo (vključno z energijo, prometom in obrambo), oskrbo s kritičnimi viri (vključno z energijo in hrano), dostop do občutljivih informacij, komunikacijsko infrastrukturo, volilno infrastrukturo in medijski sektor.

Ciper je vzpostavil okvir za pregled neposrednih tujih naložb z objavo zakona št. 194(I)/2025 z dne 14. novembra 2025, ki je začel veljati 2. aprila 2026. Zakon določa ministrstvo za finance kot pristojni organ za preverjanje, ki je odgovoren za ocenjevanje vlog in izdajanje odločitev. Tuji vlagatelji morajo pred dokončanjem naložbe predložiti predhodno pisno vlogo za odobritev. V okviru mehanizma pregleda se naložbe ocenjujejo na podlagi dejavnikov, kot so občutljivi sektorji (kritična infrastruktura, finančne storitve in nepremičnine), dostop do občutljivih informacij, pluralnost medijev, kritične tehnologije in dobava kritičnih virov.

V **Grčiji** je 23. maja 2025 začel veljati mehanizem pregleda neposrednih tujih naložb, kot je bil vzpostavljen z zakonom št. 5202/2025, s katerim se izvaja Uredba (EU) 2019/452. Mehanizem pregleda neposrednih tujih naložb je začel delovati 11. novembra 2025 z objavo skupnega ministrskega sklepa št. 64260, ki določa postopkovne podrobnosti, kot so zahteve glede vlog in dokumentacije za tuje vlagatelje. Medresorski odbor za pregled neposrednih tujih naložb izvaja pregled neposrednih tujih naložb, pri katerem sodelujejo različna ministrstva in organi. Mehanizem pregleda se uporablja za naložbe v občutljivih sektorjih energije, prometa, IKT, digitalne infrastrukture in zdravja ter zelo občutljivih sektorjih obrambe in nacionalne varnosti (vključno z blagom z dvojno rabo, za katero velja nadzor izvoza, in opremo s skupnega seznama vojaške opreme EU), kibernetске varnosti, umetne inteligence, pristaniške infrastrukture, kritične podmorske infrastrukture in turistične infrastrukture na obmejnih območjih. Pričakuje se, da

bosta v drugem skupnem ministrskem sklepu podrobneje opredeljena organ in postopek za naložitev upravnih glob.

Bolgarija je marca 2024 s spremembami zakona o spodbujanju naložb uvedla nacionalni mehanizem pregleda neposrednih tujih naložbe iz varnostnih razlogov ali razlogov javnega reda. Mehanizem je začel v celoti delovati 20. avgusta 2025 po sprejetju sekundarne zakonodaje. Zagotavlja sodelovanje v mehanizmu sodelovanja EU ter določa pravila o spremljanju, izvrševanju in sankcijah za neskladnost.

Na **Irskem** je 6. januarja 2025 začel veljati zakon o pregledu transakcij tretjih držav, ki je bil sprejet leta 2023. Zakon določa naravo, obseg in vrsto naložb, ki se pregledujejo. Poleg tega določa glavne premisleke v celotnem postopku pregleda.

Posodobitve obstoječih mehanizmov pregleda neposrednih tujih naložb

Češka je v letu 2025 sprejela štiri sklope sprememb nacionalne zakonodaje o pregledu neposrednih tujih naložb. S spremembami so bila uvedena nova pravila o sodelovanju med organom za pregled naložb in uradom za varstvo konkurence (v okviru uredbe o tujih subvencijah⁸), omogočena je bila predložitev dokumentov tudi z javnim obvestilom, spremenjeni so bili nekateri elementi sektorskega mehanizma pregleda na področju energije, ponovno je bil opredeljen seznam podjetij, ki se ukvarjajo s kritično informacijsko infrastrukturo (v okviru direktive NIS 2⁹), določeni so bili pogoji za izmenjavo informacij o pregledu neposrednih tujih naložb z nacionalno agencijo za kibernetsko in informacijsko varnost ter ponovno je bil opredeljen seznam podjetij, ki se ukvarjajo s kritično infrastrukturo (v okviru direktive o odpornosti kritičnih subjektov¹⁰).

Litva je v letu 2025 sprejela dve spremembi obstoječega mehanizma pregleda neposrednih tujih naložb. S prvo spremembo je bil posodobljen seznam posebnih objektov in sredstev, ki se štejejo za ključne za nacionalno varnost, z drugo pa so bile izboljšane funkcije, sestava in delovni postopki nacionalne komisije za ocenjevanje subjektov in transakcij, pomembnih za varnost.

Luksemburg je januarja 2025 spremenil nacionalno zakonodajo o pregledu neposrednih tujih naložb, in sicer je posodobil obstoječa zakona o poslovnem registru in vzpostavitvi registra dejanskih lastnikov, s čimer je ministrstvu za gospodarstvo omogočil dostop do registra dejanskih lastnikov.

⁸ Uredba (EU) 2022/2560 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 14. decembra 2022 o tujih subvencijah, ki izkrivljajo notranji trg; na voljo na: <https://eur-lex.europa.eu/eli/reg/2022/2560/oj/slv>.

⁹ Direktiva (EU) 2022/2555 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 14. decembra 2022 o ukrepih za visoko skupno raven kibernetske varnosti v Uniji, spremembi Uredbe (EU) št. 910/2014 in Direktive (EU) 2018/1972 ter razveljavitvi Direktive (EU) 2016/1148 (direktiva NIS 2), na voljo na: <https://eur-lex.europa.eu/eli/dir/2022/2555>.

¹⁰ Direktiva (EU) 2022/2557 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 14. decembra 2022 o odpornosti kritičnih subjektov in razveljavitvi Direktive Sveta 2008/114/ES.

Poljska je svojo ureditev pregleda neposrednih tujih naložb spremenila v trajno, in sicer tako, da je julija 2025 razveljavila določbe o časovni omejitvi iz zakona o nadzoru nekaterih naložb in drugih zakonov.

Slovaška je izvedla zakon št. 367/2024 o kritični infrastrukturi, ki je začel veljati 1. januarja 2025 in s katerim je razširila pravico ministrstva za gospodarstvo, da dostopa do podatkov iz informacijskih sistemov javne uprave in zahteva zaupne podatke.

Španija je s kraljevim zakonskim odlokom št. 1/2025, ki je začel veljati 30. januarja 2025, podaljšala začasno zahtevo po pregledu neposrednih tujih naložb rezidentov EU in Efte v strateških sektorjih do 31. decembra 2026.

Več podrobnosti o zakonodajnem razvoju v zvezi z nacionalnimi mehanizmi pregleda držav članic je na voljo v priloženem delovnem dokumentu služb Komisije. Posodobljen seznam nacionalnih mehanizmov pregleda je na voljo na spletišču Evropske komisije¹¹.

¹¹ Seznam mehanizmov pregleda in pravnih aktov, ki jih spreminjajo, ki so jih priglasile države članice (8. januarja 2025), je na voljo na:

<https://circabc.europa.eu/rest/download/7e72cdb4-65d4-4eb1-910b-bed119c45d47>.

POGLAVJE 3 – DEJAVNOSTI PREGLEDA NEPOSREDNIH TUJIH NALOŽB DRŽAV ČLANIC

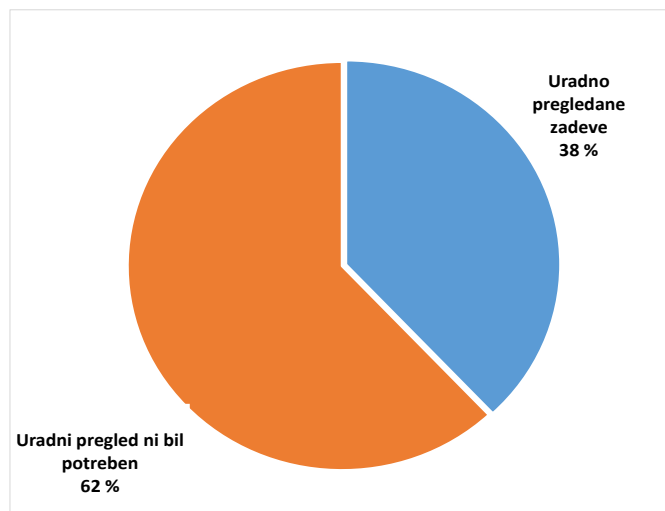
Uredba o pregledu neposrednih tujih naložb vzpostavlja okvir za države članice EU, da pregledujejo neposredne tuje naložbe na svojem ozemlju zaradi varnosti in javnega reda ter sprejmejo ukrepe za obravnavanje posebnih tveganj. Z uredbo je bil vzpostavljen tudi mehanizem sodelovanja med Komisijo in organi držav članic za pregled, da se olajša ocenjevanje tveganj posameznih transakcij v zvezi z neposrednimi tujimi naložbami za varnost ali javni red. Ta mehanizem sodelovanja EU omogoča izmenjavo informacij ter Komisiji in drugim državam članicam omogoča, da opozorijo na morebitna tveganja transakcij v zvezi z neposrednimi tujimi naložbami za varnost ali javni red drugih držav članic ali programov ali projektov EU, da se lahko ta tveganja ocenijo in ublažijo. Medtem ko mehanizem sodelovanja EU pomaga državi članici, v kateri poteka naložba, pri ocenjevanju in ublažitvi tveganj za varnost ali javni red, se država članica, ki pregleduje neposredno tujo naložbo, sama odloči, ali jo bo odobrila, pogojevala ali blokirala.

To poglavje vsebuje zbirne informacije o nacionalnih dejavnostih pregleda, izvedenih v letu 2025, na podlagi letnih poročil držav članic Komisiji v skladu s členom 5 uredbe. Na splošno so države članice z vzpostavljenimi nacionalnimi mehanizmi pregleda neposrednih tujih naložb obravnavale skupno 4 773 zahtevkov za odobritev in zadev, ki so jih sprožili sami organi (zadeve po uradni dolžnosti)¹², kar je več kot 3 136 v letu 2024. Od tega jih je bilo 38 % uradno pregledanih, približno 62 % pa se jih je štelo za neupravičene ali zanje ni bil potreben uradni pregled (slika 5)¹³.

Slika 5 – Dejavnosti pregleda neposrednih tujih naložb držav članic

¹² Države članice imajo različne postopke pregleda neposrednih tujih naložb, ki se razlikujejo po obsegu, postopkovnih korakih, predhodnih ali naknadnih preverjanjih upravičenosti, rokih za pregled itd., ki se vsi odražajo v poročanju o pregledanih zadevah. Nekatere države članice na primer naložbe razglasijo za neupravičene pred izvedbo uradnega postopka pregleda, medtem ko druge naložbe najprej uradno pregledajo, šele nato pa jih razglasijo za neupravičene. Zato naj bi grafi in podatki, predstavljeni v tem poglavju, odražali povprečno dejavnost pregleda držav članic v letu poročanja na podlagi podatkov, ki so jih predložile države članice.

¹³ Opozoriti je treba, da na sporočene podatke močno vpliva to, da je Švedska poročala o zelo velikem številu zadev, pri katerih v njihovem sistemu ni bil potreben uradni pregled, ki je daleč presegalo letno število zadev, o katerih je poročala katera koli druga država članica. Če bi bila Švedska izključena iz izračuna, bi delež uradno pregledanih zadev znašal 65 %, delež zadev, pri katerih uradni pregled ni bil potreben, pa bi znašal 35 %.

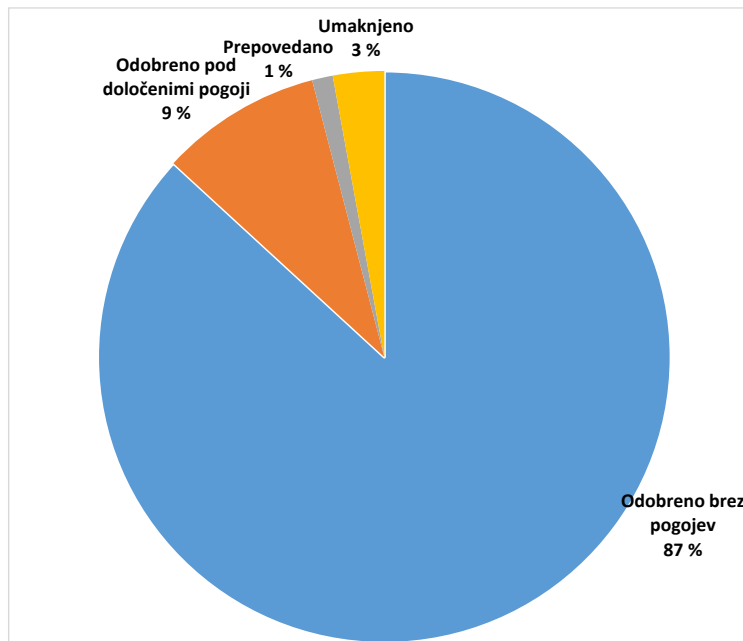
Vir: poročanje držav članic.

Od neposrednih tujih naložb, ki so bile uradno pregledane v letu 2025 in za katere so države članice poročale o odločitvi, je bila velika večina (87 %) odobrena brez pogojev (slika 6). To pomeni, da je bila tuja naložba odobrena brez kakršnega koli dodatnega dejanja vlagatelja. V primerjavi s prejšnjim letom so države članice odobrile nekoliko višji odstotek uradno pregledanih neposrednih tujih naložb brez pogojev (v letu 2024 je ta delež znašal 86 %).

Hkrati je 9 % odločitev vključevalo odobritev pod določenimi pogoji ali blažilnimi ukrepi, kar je enak delež kot v letu 2024. V teh zadevah so nacionalni organi za pregled neposrednih tujih naložb pred odobritvijo neposredne tuje naložbe zahtevali nekatere ukrepe, zagotovila in zaveze vlagateljev.

Nacionalni organi so blokirali naložbe v približno 1 % vseh zadev z odločitvijo (enako kot v prejšnjih letih). 3 % vlog so stranke umaknile, preden je bila sprejeta uradna odločitev, kar je nekoliko manj kot v letu 2024 (4 %).

Slika 6 – Priglašene odločitve o zadevah v zvezi z neposrednimi tujimi naložbami

Vir: poročanje držav članic.

Sklepi o dejavnostih pregleda držav članic

- Delež uradno pregledanih neposrednih tujih naložb je znašal 38 % vseh zahtevkov za odobritev, ki so jih vlagatelji / stranke v transakciji predložili nacionalnim organom za pregled neposrednih tujih naložb ali ki so jih nacionalni organi pregledali na lastno pobudo. Na ta razvoj močno vpliva Švedska, ki je poročala o zelo velikem številu zadev v zvezi z neposrednimi tujimi naložbami za leto poročanja.
- Večina pregledanih neposrednih tujih naložb je bila odobrena brez kakršnih koli pogojev (87 %), kar je nekoliko več kot v letu 2024 (86 %). To kaže, da pregled neposrednih tujih naložb v državah članicah EU ni privedel do bolj restriktivnega naložbenega okolja, temveč zagotavlja večjo ozaveščenost med državami članicami in Komisijo o neposrednih tujih naložbah, ki bi lahko povečale tveganja za varnost ali javni red.
- Kar zadeva odobritve pod določenimi pogoji, je bil delež zadev, v katerih so bili uvedeni blažilni ukrepi (9 %), v letu 2025 enak kot v letu 2024.
- Delež neposrednih tujih naložb, ki so jih države članice blokirale, je v letu 2025 ostal približno 1 %, kar ustreza povprečju v zadnjih letih.
- Na splošno te številke kažejo stabilen trend, kar potrjuje, da je EU ostala odprta za tuje naložbe in da države članice blokirajo le tiste neposredne tuje naložbe, ki predstavljajo resna tveganja za varnost ali javni red in pri katerih takih tveganj ni mogoče ublažiti.

POGLAVJE 4 – MEHANIZEM SODELOVANJA EU PRI PREGLEDU NEPOSREDNIH TUJIH NALOŽB

1. Uradna obvestila v skladu z uredbo o pregledu neposrednih tujih naložb

Pregled dejavnosti v letu 2025

V letu 2025 je 21 držav članic v skladu s členom 6¹⁴ uredbe o pregledu neposrednih tujih naložb predložilo skupno 667 uradnih obvestil v primerjavi s 477 uradnimi obvestili, predloženimi v letu 2024¹⁵. Štiri države članice (Avstrija, Francija, Italija in Španija) so predložile 65 % uradnih obvestil, sedem držav članic (Avstrija, Francija, Irska, Italija, Litva, Nemčija in Španija) pa je predložilo 86 % teh uradnih obvestil¹⁶. Priglašene transakcije so se zelo razlikovale, med drugim tudi v smislu sektorskega obsega, vrednosti transakcije in izvora končnih vlagateljev.

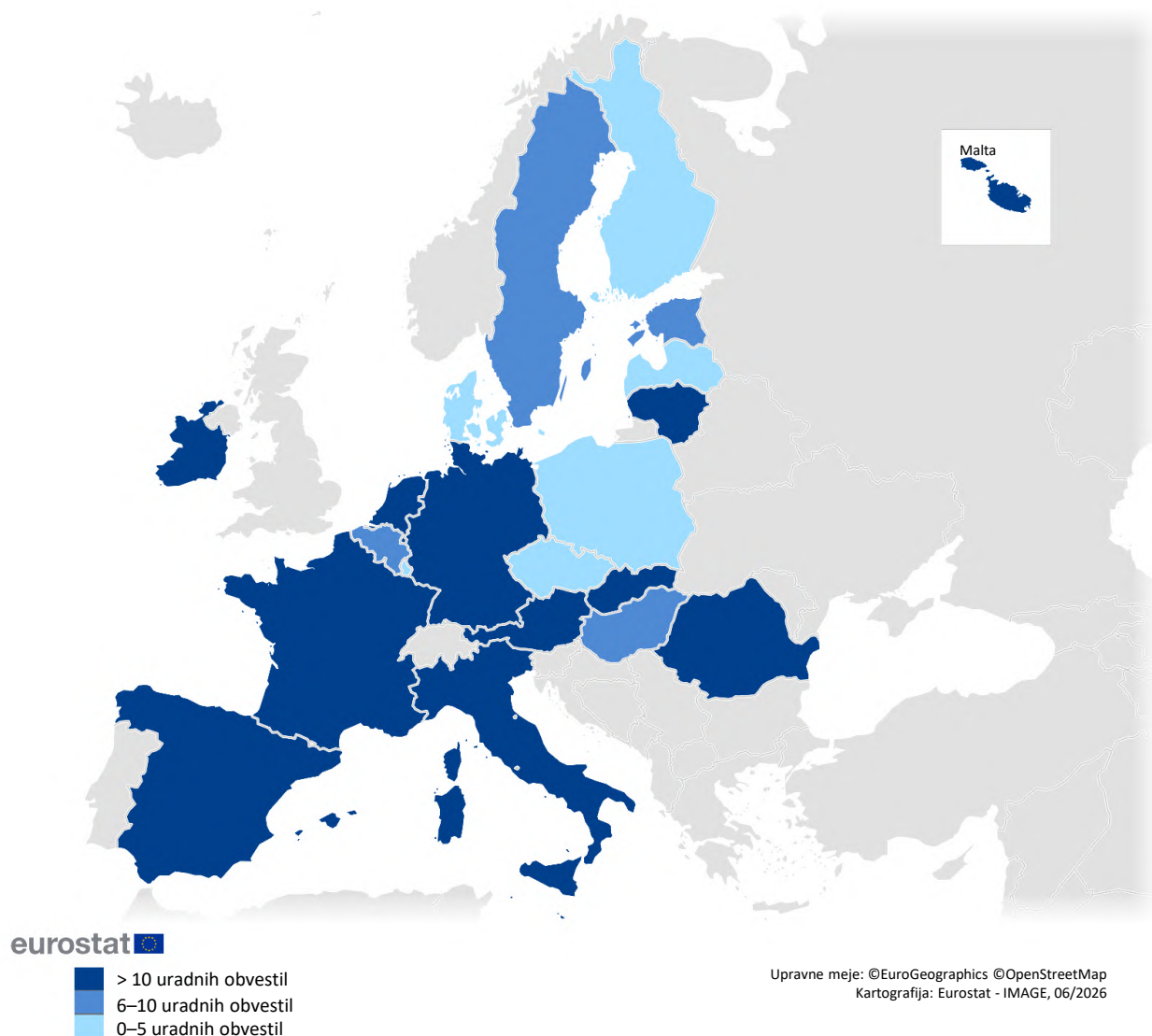
¹⁴V istem obdobju je Komisija uporabila mehanizem sodelovanja EU tudi pri neposrednih tujih naložbah, ki se ne pregledujejo (člen 7 uredbe o pregledu neposrednih tujih naložb), kar se ne odraža v statističnih podatkih v tem poglavju.

¹⁵ Glej [https://ec.europa.eu/transparency/documents-register/detail?ref=COM\(2024\)464&lang=sl](https://ec.europa.eu/transparency/documents-register/detail?ref=COM(2024)464&lang=sl).

¹⁶ V letu 2024 je ta delež znašal 76 % oziroma 84 %.

Uradna obvestila v okviru mehanizma sodelovanja EU pri pregledu neposrednih tujih naložb

Koledarsko leto 2025

Vir: poročanje držav članic.

Na zgornjem zemljevidu je prikazano število neposrednih tujih naložb, ki so jih države članice priglasile drugim državam članicam in Komisiji v okviru mehanizma sodelovanja EU pri pregledu neposrednih tujih naložb. V letu 2025 je od 21 držav članic z vzpostavljenim nacionalnim mehanizmom pregleda enajst držav članic predložilo več kot deset uradnih obvestil, štiri so predložile šest do deset uradnih obvestil, šest pa jih je predložilo manj kot pet uradnih obvestil.

V primerjavi s prejšnjim letom (2024) se je število uradnih obvestil močno povečalo, in sicer za 40 % oziroma s 477 na 667. To je bilo daleč največje letno povečanje števila neposrednih tujih

naložb, priglašenih v okviru mehanizma sodelovanja EU. Poleg tega se je od prvega polnega koledarskega leta mehanizma sodelovanja EU (2021) število uradnih obvestil povečalo za 61 %, in sicer s 414 v letu 2021 na 667 v letu 2025. Število držav članic, ki so priglasile transakcije, se je povečalo s 13 v letu 2021 na 21 v letu 2025.

1.2 Glavni sektorji¹⁷ neposrednih tujih naložb, priglašenih v okviru mehanizma sodelovanja EU¹⁸

Med pet sektorjev z največjim številom transakcij v letu 2025 se uvrščajo proizvodnja¹⁹ (27 % vseh transakcij), IKT²⁰ (19 %), finančne dejavnosti²¹ (17 %), trgovina na debelo in drobno²² (13 %) in strokovne dejavnosti²³ (8 %). To je zelo podobno kot lani, ko je prva mesta zasedalo istih pet sektorjev, vendar so v letu 2025 finančne dejavnosti ter trgovina na debelo in drobno zamenjale mesti. V letu 2025 se je pomen uradnih obvestil v zvezi s proizvodnimi dejavnostmi povečal za 2 odstotni točki v primerjavi s 25 % v letu 2024. Priglašene transakcije v zvezi z energetskim sektorjem so predstavljale 4 %, medtem ko so v letu 2024 predstavljale 6 %, v drugih sektorjih²⁴ pa 12 %, medtem ko so v letu 2024 predstavljale 9 %

¹⁷ V skladu s splošnim pristopom je bil kot vodilni kazalnik izbran primarni sektor dejavnosti. To je tudi usklajeno z informacijami iz vseh sektorskih diagramov v delovnem dokumentu služb Komisije, priloženem temu letnemu poročilu.

¹⁸ Opozoriti je treba, da skupnih podatkov in trendov o neposrednih tujih naložbah in trendov, prikazanih v poglavju 1, ni mogoče primerjati s specifičnimi podatki o pregledu neposrednih tujih naložb iz tega poglavja, saj slednji predstavljajo del splošnih podatkov in odražajo le transakcije, priglašene v okviru mehanizma sodelovanja za namene ocene tveganj za varnost in javni red.

¹⁹ Proizvodnja zajema dejavnosti podjetij, ki se ukvarjajo s predelavo materialov v nove izdelke (na primer proizvodnja električne opreme in motorjev, industrijskih strojev in opreme, orožja in streliva ter farmacevtskih izdelkov).

²⁰ IKT pomeni informacijske in komunikacijske tehnologije. Zajemajo dejavnosti podjetij, ki zagotavljajo bistveno infrastrukturo in orodja za ustvarjanje, izmenjavo in razširjanje znanja (na primer računalniško programiranje, izdajanje programske opreme, obdelava in gostovanje podatkov, brezžične telekomunikacijske dejavnosti).

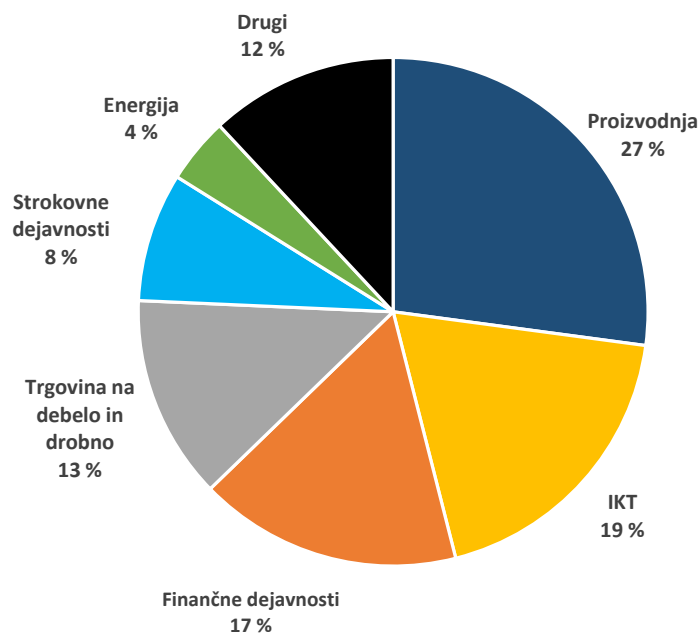
²¹ Finančne dejavnosti zajemajo dejavnosti holdingov, skladov ali podobnih akterjev v finančnem sektorju, katerih cilj je pridobiti določen (lastniški) delež ali nadzor v ciljnem podjetju (na primer dejavnosti upravljanja skladov, dejavnosti holdingov, finančne storitve in zavarovalniške dejavnosti).

²² Trgovina na debelo in drobno vključuje dejavnosti v zvezi s farmacevtskimi izdelki, kemičnimi izdelki, elektronsko in telekomunikacijsko opremo in potrebščinami, računalniki, računalniško periferno opremo in programsko opremo, kovinami in rudami.

²³ Strokovne dejavnosti vključujejo dejavnosti pravnih in računovodskih podjetij ter svetovalne in inženirske dejavnosti (na primer dejavnosti uprav podjetij, raziskave trga in javnomnenjske raziskave, svetovanje ter raziskave in eksperimentalni razvoj na področju biotehnologije).

²⁴ Kategorija „Drugi“ zajema vse druge sektorje pod 4 %, zlasti upravne dejavnosti, promet in gradbeništvo.

Slika 1 – Razčlenitev vseh uradnih obvestil po sektorjih v letu 2025

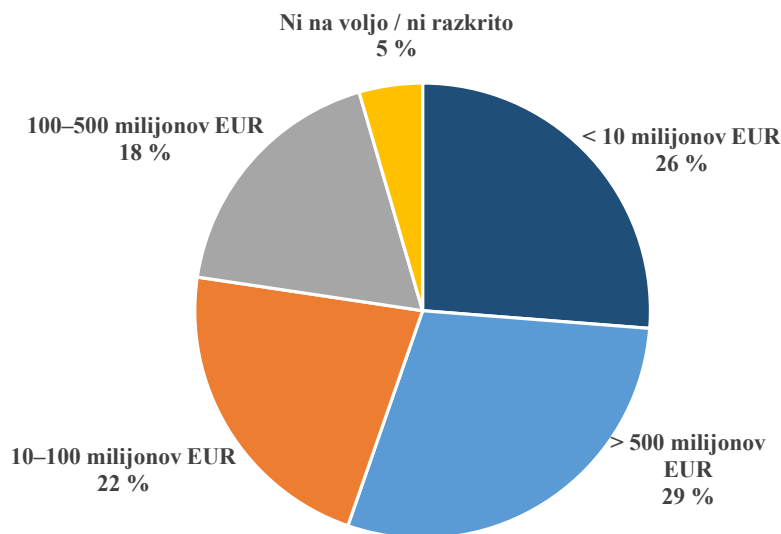
Vir: uradna obvestila držav članic.

1.3 Skupna vrednost neposrednih tujih naložb, priglašениh v okviru mehanizma sodelovanja EU

Kar zadeva vrednost transakcij, je vrednost²⁵ 66 % priglašениh neposrednih tujih naložb znašala manj kot 500 milijonov EUR, kar je za 8 odstotnih točk več kot 58 % v letu 2024. 29 % transakcij je vključevalo vrednost vsaj 500 milijonov EUR (30 % v letu 2024).

²⁵ Vrednost, če je na voljo, se nanaša na skupno vrednost transakcije, katere del je bila priglašena transakcija.

Slika 2 – Vrednost na priglašeno transakcijo v zvezi z neposrednimi tujimi naložbami v letu 2025²⁶

Vir: uradna obvestila držav članic.

1.4 Postopki in časovni okviri za zaključek zadev v zvezi z neposrednimi tujimi naložbami

Komisija oceni transakcije v zvezi z neposrednimi tujimi naložbami, ki jih priglasijo države članice, v dveh fazah. Za vse priglašene transakcije se opravi predhodna ocena (faza 1), pri čemer le omejeno število zadev nadaljuje v fazo 2. Oceno v sklopu faze 1 je treba zaključiti v 15 koledarskih dneh po tem, ko jo priglasijo država članica, ki izvaja pregled.

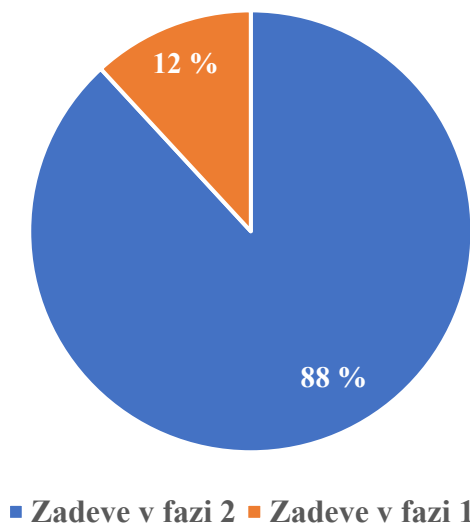
Faza 2 vključuje podrobnejšo oceno zadev na podlagi odgovorov na zahteve države članice priglasiateljice za dodatne informacije, saj bi po mnenju Komisije transakcija lahko vplivala na varnost ali javni red v več kot eni državi članici ali povzročila tveganja za projekte ali programe v interesu EU. Zadeve v fazi 2 lahko privedejo do mnenja Komisije, kot je določeno v členih 6 in 7 uredbe o pregledu neposrednih tujih naložb. Taka mnenja ostanejo zaupna in v njih lahko Komisija: (i) navede, da Komisija meni, da bo neposredna tuja naložba verjetno negativno vplivala na varnost ali javni red v več kot eni državi članici ali na projekt ali program v interesu Unije; (ii) priporoči ustrezne ukrepe v preučitev ali (iii) posreduje ustrezne informacije v zvezi z neposrednimi tujimi naložbami, ki se pregledujejo, kot podlago za oceno in končno odločitev države članice priglasiateljice.

Komisija je v letu 2025 zaključila 88 % od 667 zadev v fazi 1, kar je manjši delež v primerjavi z letom 2024 (92 %). Preostalih 12 % transakcij je prešlo v fazo 2, pri čemer so se od države

²⁶ „Ni na voljo / ni razkrita“ pomeni, da podatki manjkajo, da niso na voljo / niso razkriti ali da niso relevantni (na primer, ker je transakcija vključevala prestrukturiranje ali ker ni bila navedena nobena naložba).

članice priglasiteljice zahtevale dodatne informacije²⁷. To povečanje deleža zadev v fazi 2 kaže, da je bilo več transakcij ocenjenih kot občutljivih za varnost in javni red.

Slika 3 – Zadeve, zaključene v fazah 1 in 2, v letu 2025

Vir: uradna obvestila držav članic.

V letu 2025 je pet držav članic predstavljalo več kot 68 % zadev v fazi 2, kar pomeni povečanje v primerjavi z letom 2024 (66 %). Komisija je tako kot leta 2024 izdala mnenje v manj kot 2 % priglašениh transakcij.

Komisija ob začetku faze 2 od države članice priglasiteljice običajno zahteva dodatne informacije, ki se razlikujejo glede na transakcijo in podrobnosti informacij, predloženih s priglasitvijo²⁸. Te informacije pogosto vključujejo vprašanja o namenih vlagatelja in poslovnem načrtu v zvezi s ciljnim podjetjem ali strankami ciljnega podjetja v občutljivih sektorjih. Te informacije se zahtevajo za boljšo oceno kritičnosti ciljnega podjetja in morebitnih tveganj, ki jih predstavlja tuji vlagatelj.

Države članice so v letu 2025 sodelovale v mehanizmu sodelovanja EU, med drugim s postavljanjem vprašanj v približno 11 % zadev in podajanjem pripomb k transakcijam v zvezi z neposrednimi tujimi naložbami, ki se izvajajo v drugi državi članici²⁹.

²⁷ V takih primerih je rok za predložitev pripomb ali izdajo mnenja 20 koledarskih dni po prejemu zahtevanih informacij od države članice priglasiteljice.

²⁸ Obrazec za priglasitev: zahtevki za informacije vlagatelja za namene uradnih obvestil v skladu s členom 6 uredbe zagotavlja določeno stopnjo enotnosti in minimalno raven informacij o transakciji, vlagatelju in ciljnem podjetju, ki se predložijo v uradnem obvestilu v skladu z uredbo. Obrazec je na voljo na https://policy.trade.ec.europa.eu/enforcement-and-protection/investment-screening_en.

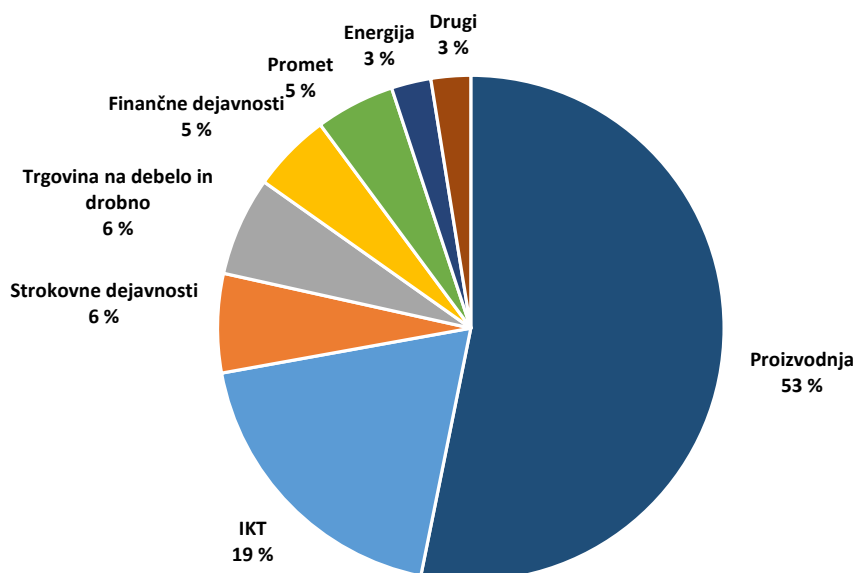
²⁹ V več zadevah, v katerih so države članice postavile vprašanja, so bili s prejetim odgovorom odpravljeni morebitni pomisleki.

Delež zadev, v katerih so države članice izdale pripombe, je znašal približno 6 % v primerjavi s 3 % v letu 2024³⁰. Število držav članic, ki so državi članici priglasiteljici predložile pripombe, se je znatno povečalo, in sicer s približno tretjine v letu 2024 na 57 % v letu 2025.

1.5 Glavni sektorji neposrednih tujih naložb, ki so predmet podrobne ocene tveganja za varnost ali javni red, ki jo pripravi Komisija

Glavni sektor v zadevah v fazi 2 je bila proizvodnja, ki je predstavljala 53 % vseh transakcij (50 % v letu 2024) (slika 4). Drugi največji sektor so bile IKT, ki so predstavljale skoraj petino vseh zadev v fazi 2 (enak delež kot v letu 2024). Zadeve v fazi 2, ki so se nanašale na strokovne dejavnosti ter trgovino na debelo in drobno, so bile uvrščene na tretje in četrto mesto s 6-odstotnim deležem (oba deleža sta v letu 2024 znašala 5 %).

Slika 4 – Glavni ciljni sektorji v fazi 2 v letu 2025

Vir: uradna obvestila držav članic.

Glede na pomen proizvodnega sektorja je na sliki 5 pregled dejavnikov³¹, ki so bili uporabljeni za oceno kritičnosti transakcij v proizvodnem sektorju v zvezi z varnostjo in javnim redom v fazi 2. Najpogosteje uporabljeni dejavnik je bil, ko je transakcija vključevala tujo naložbo v kritične tehnologije, kar je predstavljalo 37 % vseh zadev v letu 2025 (49 % v letu 2024).

Drugi največji dejavnik, ki je predstavljal 23-odstotni delež (26 % v letu 2024), je bil povezan z neposrednimi tujimi naložbami v kritično infrastrukturo, temu pa je sledila oskrba s kritičnimi viri z 19 % (20 % v letu 2024). Dostop do občutljivih informacij (vključno z osebnimi podatki)

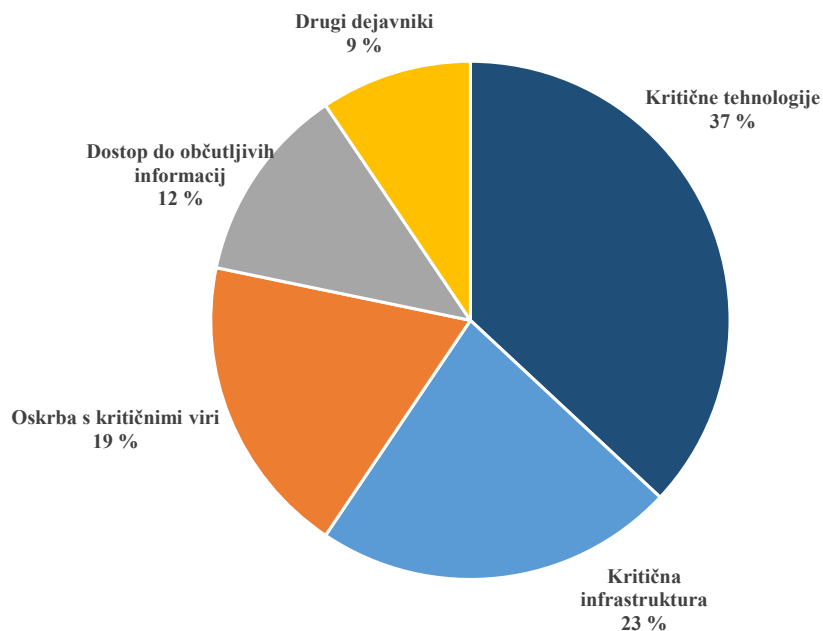
³⁰ Več držav članic lahko izda pripombo o isti transakciji.

³¹ Ti dejavniki so določeni v členu 4 uredbe o pregledu neposrednih tujih naložb. Pri eni transakciji se lahko uporabi več dejavnikov za oceno kritičnosti dane neposredne tuje naložbe za varnost in javni red.

je predstavljal 12 % vseh zadev, kar pomeni več kot podvojitev deleža v primerjavi s 5 % v letu 2024.

V 9 % zadev v fazi 2 so bili pomembni drugi dejavniki, kot so profil tveganja vlagatelja ter tveganja za svobodo in pluralnost medijev.

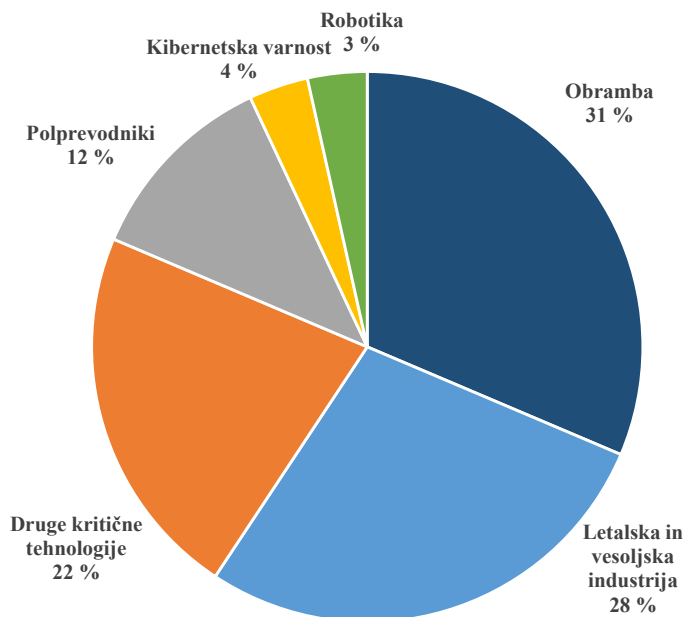
Slika 5 – Dejavniki, ki so privedli do zadev v fazi 2 v proizvodnji

Vir: uradna obvestila držav članic

Ob podrobnejšem pregledu uradnih obvestil v zvezi s kritičnimi tehnologijami, ki so bile predmet faze 2 (slika 6), je razvidno, da so tehnologije, povezane z obrambo, predstavljale 31 % teh zadev (37 % v letu 2024), temu pa so sledile letalska in vesoljska industrija z 28 % (16 % v letu 2024) in druge kritične tehnologije z 22 % (26 % v letu 2024). Transakcije, ki so vključevale polprevodniške tehnologije, so predstavljale 12-odstotni delež (21 % v letu 2024). Tehnologije v zvezi s kibernetiko in robotiko so predstavljale 4 % oziroma 3 % transakcij, ki so vključevale kritične tehnologije.

Slika 6 – Vrste kritičnih tehnologij v zadevah v fazi 2

Vir: uradna obvestila držav članic

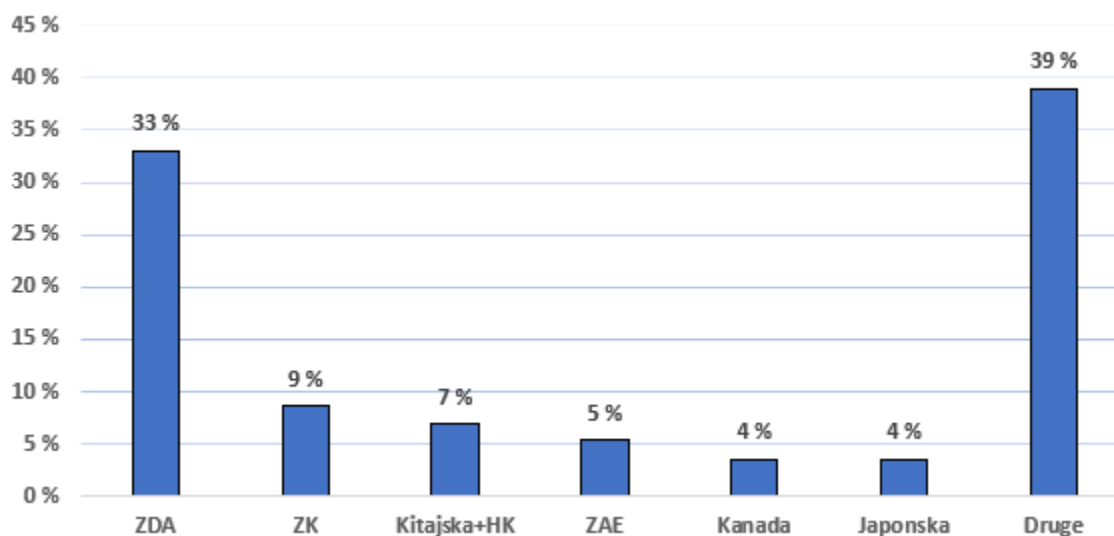
1.6 Izvor končnih vlagateljev pri neposrednih tujih naložbah, priglašeni v okviru mehanizma sodelovanja EU

Od 677 zadev, priglašeni v letu 2025, je bilo šest glavnih jurisdikcij izvora ZDA, Združeno kraljestvo, Kitajska (vključno s Hongkongom), Združeni arabski emirati Kanada in Japonska. V primerjavi z letom 2024 se je delež neposrednih tujih naložb vlagateljev iz ZDA, priglašeni v okviru mehanizma sodelovanja EU, znatno zmanjšal, in sicer za 7 odstotnih točk oziroma s 40 % v letu 2024 na 33 % vseh transakcij v letu 2025 (slika 7). Delež vlagateljev iz Združenega kraljestva se je prav tako zmanjšal, in sicer z 11 % v letu 2024 na 9 % v letu 2025, delež vlagateljev iz Kitajske (vključno s Hongkongom) pa z 9 % v letu 2024 na 7 % v letu 2025. Po drugi strani se je delež vlagateljev iz Združenih arabskih emiratov znatno povečal, in sicer s 3 % v letu 2024 na 5 % vseh transakcij v letu 2025. Delež neposrednih tujih naložb vlagateljev iz Kanade in Japonske se je povečal za 1 odstotno točko, in sicer s 3 % v letu 2024 na 4 % v letu 2025.

38 %³² priglašeni zadev je izviralo iz jurisdikcij, ki ne spadajo med šest najpomembnejših jurisdikcij, medtem ko je v letu 2024 ta delež znašal 30 %. To pomeni znatno povečanje koncentracije naložb iz najpomembnejših držav izvora. V letu 2025 je šest najpomembnejših vlagateljev predstavljalo 62 % priglašeni zadev, v letu 2024 pa 70 %.

³² Države/jurisdikcije z nezanemarljivim deležem vključujejo Ukrajino (3 %) in Indijo (prav tako 3 %). Neposredne tuje naložbe iz Rusije so v letu 2025 predstavljale 1 % vseh naložb, priglašeni v okviru mehanizma sodelovanja EU.

Slika 7 – Države izvora končnih vlagateljev v zadevah v letu 2025

Vir: uradna obvestila držav članic.

1.7 Uradna obvestila z več jurisdikcijami v okviru mehanizma sodelovanja EU in njihov glavni sektor

Od vseh zadev, priglašeni v letu 2025, se je 27 % uradnih obvestil nanašalo na transakcije, ki so se pregledovale v dveh ali več državah članicah (v primerjavi z 19 % v letu 2024)³³ (preglednica 1). Glavni sektorji, ki so bili predmet teh uradnih obvestil, so bili: (i) proizvodnja z 32-odstotnim deležem (26 % v letu 2024); (ii) trgovina na debelo in drobno s 25-odstotnim deležem (14 % v letu 2024); (iii) IKT z 19-odstotnim deležem (20 % v letu 2024); (iv) finančne dejavnosti z 10-odstotnim deležem (enako kot v letu 2024) ter (v) strokovne dejavnosti s 5-odstotnim deležem (7 % v letu 2024). Drugi sektorji, vključno z upravnimi dejavnostmi, energijo in prometom, so predstavljali 9 % skupnega števila zadev z več jurisdikcijami.

Preglednica 1 – Glavni sektorji neposrednih tujih naložb z več jurisdikcijami

Proizvodnja	32 %
Trgovina na debelo in drobno	25 %
IKT	19 %
Finančne dejavnosti	10 %
Strokovne dejavnosti	5 %
Drugi sektorji	9 %

³³ „Transakcije v zvezi z neposrednimi tujimi naložbami z več jurisdikcijami“ pomeni transakcije v zvezi z neposrednimi tujimi naložbami, pri katerih je ciljno podjetje skupina podjetij, ki je prisotna v več kot eni državi članici (in po možnosti tudi v tretjih državah), na primer prek odvisnih podjetij v več kot eni državi članici. Take posle lahko priglasijo več kot ena država članica, če transakcija spada na področje uporabe njihovega mehanizma pregleda in te države članice začnejo uradni pregled.

1.8 Nepriглаšene zadeve

Uredba o pregledu neposrednih tujih naložb državam članicam in Komisiji omogoča izmenjavo informacij o neposrednih tujih naložbah, ki niso priglašene v okviru mehanizma sodelovanja EU, če pa druge države članice ali Komisija v zvezi z njimi ugotovijo tveganja za varnost ali javni red, se lahko predložijo pripombe ali mnenje. Komisija je v letu 2025 ta postopek uporabila v omejenem obsegu za poizvedovanje o transakcijah, ki se ne pregledujejo.

Sklepi o mehanizmu sodelovanja EU pri pregledu neposrednih tujih naložb.

- Pregled neposrednih tujih naložb je bil predvsem še naprej nepogrešljivo orodje, ki prispeva k zaščiti Unije pred neposrednimi tujimi naložbami, ki predstavljajo tveganja za varnost ali javni red.
- Drugič, pomen mehanizma sodelovanja EU pri pregledu neposrednih tujih naložb se je povečal. To se odraža v številu uradnih obvestil, ki se je znatno povečalo, in sicer za 40 % oziroma s 477 uradnih obvestil v letu 2024 na 667 uradnih obvestil v letu 2025. To je še toliko bolj pomembno, ker je število držav, ki so priglasile transakcije, ostalo enako (21 držav članic). Hkrati je 86 % vseh uradnih obvestil izviralo iz sedmih držav članic: Avstrije, Francije, Italije, Irske, Litve, Nemčije in Španije. Opozoriti je treba, da so do konca leta 2025 vse države članice sprejele zakonodajo o pregledu neposrednih tujih naložb na nacionalni ravni, in sicer celo pred obvezno zahtevo iz revidirane uredbe o pregledu neposrednih tujih naložb. Države članice in Komisija so v letu 2025 sodelovale tudi na tehnični ravni v okviru strokovne skupine za neposredne tuje naložbe.
- Tretjič, glede na močno zavezanost Unije odprtemu naložbenemu okolju pregled neposrednih tujih naložb na ravni EU še naprej deluje kot omejeno in ciljno usmerjeno orodje v izjemnih primerih, ko je verjetno, da bi neposredne tuje naložbe negativno vplivale na varnost ali javni red v Uniji. Od 677 zadev, priglašeni v letu 2025, jih je bila velika večina (88 %) zaključena v fazi 1 (tj. v 15 koledarskih dneh po uradnem obvestilu držav članic, ki izvajajo pregled), pri čemer je Komisija v 12 % izvedla podrobno oceno tveganja za varnost in javni red. V primerjavi z letom 2024 se je delež zadev v fazi 2 povečal za 50 %, kar kaže na več transakcij, pomembnih za varnost in javni red. Komisija je v letu 2025 tako kot v letu 2024 in predhodnih letih izdala mnenje v manj kot 2 % zadev.
- Četrtoč, vodilna vloga proizvodnega sektorja glede na število zadev v fazi 2 se je povečala s 50 % v letu 2024 na 53 % vseh zadev v fazi 2 v letu 2025. Ob podrobnejšem pregledu dejavnikov, zaradi katerih je bila potrebna poglobljena ocena tveganja za varnost in javni red v fazi 2, je razvidno, da je bila relevantnost cilja za „kritične tehnologije“ dejavnik, ki je sprožil nadaljnjo oceno v 37 % zadev (49 % v letu 2024). Uradna obvestila v zvezi s kritičnimi tehnologijami, ki so bile predmet faze 2, kažejo, da

se je pomen dejavnosti, povezanih z letalsko in vesoljsko industrijo, znatno povečal, saj so predstavljale 28 % vseh zadev v primerjavi s 16 % v letu 2024. Po drugi strani pa se je delež tehnologij, povezanih z obrambo in polprevodniki, zmanjšal s 37 % oziroma 21 % v letu 2024 na 31 % oziroma 12 %.

- Večina vlagateljev je še naprej izvirala iz istih dveh najpomembnejših jurisdikcij: ZDA in Združeno kraljestvo so predstavljali 42 % vseh neposrednih tujih naložb, priglasičenih v okviru mehanizma sodelovanja EU. Kljub temu se je v primerjavi z letom 2024 delež naložb iz ZDA znatno zmanjšal, in sicer za 7 odstotnih točk oziroma s 40 % v letu 2024 na 33 % v letu 2025. Delež vlagateljev iz Združenega kraljestva se je prav tako zmanjšal, in sicer z 11 % v letu 2024 na 9 % v letu 2025, delež vlagateljev iz Kitajske (vključno s Hongkongom) pa z 9 % v letu 2024 na 7 % v letu 2025. Po drugi strani se je delež vlagateljev iz Združenih arabskih emiratov znatno povečal, in sicer s 3 % v letu 2024 na 5 % v letu 2025. Delež neposrednih tujih naložb vlagateljev iz Kanade in Japonske se je povečal za 1 odstotno točko, in sicer s 3 % v letu 2024 na 4 % v letu 2025.

2. Revizija uredbe o pregledu neposrednih tujih naložb

Sprejetje nove uredbe o pregledu tujih naložb³⁴ je pomemben mejnik v agendi Unije za gospodarsko varnost. Po sprejetju predloga Komisije januarja 2024 sta Evropski parlament in Svet decembra 2025 dosegla politični dogovor. Revidirano uredbo sta uradno podpisala 17. junija 2026, veljati je začela 26. julija 2026 in se bo uporabljala od 17. januarja 2028 (po 18-mesečnem prehodnem obdobju).

Z uredbo se bo okrepila sposobnost Unije za obravnavanje tveganj za varnost in javni red, ki izhajajo iz tujih naložb. Na podlagi izkušenj, pridobljenih od začetka veljavnosti uredbe o pregledu neposrednih tujih naložb iz leta 2019, revidirani okvir določa skupno minimalno raven harmonizacije po vsej Uniji. Njegov osrednji cilj je odpraviti obstoječe vrzeli v nacionalnih sistemih pregleda, izboljšati usklajevanje med državami članicami ter med državami članicami in Komisijo ter zagotoviti, da se potencialno občutljive naložbe dosledno ocenjujejo na celotnem enotnem trgu.

Ključna novost je zahteva, da vse države članice vzdržujejo delujoč nacionalni mehanizem predhodnega pregleda neposrednih tujih naložb. Uredba uvaja tudi skupni minimalni obseg transakcij, ki jih je treba pregledati. To zajema naložbe, ki vključujejo dejavnosti, povezane z blagom z dvojno rabo in vojaškim blagom, kritičnimi tehnologijami, kot so polprevodniki, kvantna tehnologija in umetna inteligenca, kritično infrastrukturo v prometnem, energetske in digitalnem sektorju, kritičnimi surovinami, nekaterimi sistemsko pomembnimi subjekti na finančnem trgu in volilno infrastrukturo.

Z revidiranim okvirom se zahteve glede pregleda razširjajo na nekatere naložbe znotraj EU, pri katerih je vlagatelj s sedežem v Uniji v končni lasti ali pod končnim nadzorom osebe ali subjekta

³⁴ UREDBA (EU) 2026/1386 EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA z dne 17. junija 2026 o pregledu tujih naložb v Uniji ter razveljavitvi Uredbe (EU) 2019/452.

iz tretje države. S tem se obravnava tveganje izogibanja prek zapletenih lastniških struktur in povečuje preglednost v zvezi s končnim virom tujih naložb.

Z uredbo se nadalje usklajujejo ključni postopkovni vidiki nacionalnih sistemov pregleda. Skupne zahteve vključujejo dvofazni postopek pregleda, postopkovne zaščitne ukrepe za vlagatelje, pooblastila za retroaktivni pregled nepriglašenih transakcij in okrepljene obveznosti glede preglednosti. Nacionalni organi bodo za začetni pregled uporabili usklajen rok 45 koledarskih dni, kar bo omogočilo hiter kliring za večino neobčutljivih transakcij, hkrati pa zagotovilo zadosten pregled zadev z višjim tveganjem.

Znatno se bo okrepilo tudi sodelovanje med državami članicami in Komisijo. Z revidiranim mehanizmom sodelovanja EU se uvaja bolj strukturirana izmenjava informacij, usklajevanje za transakcije z več jurisdikcijami in mehanizem povratnih informacij, prek katerega bodo države članice sporočale rezultate nacionalnih postopkov pregleda. Okvir je dodatno podprt s podatkovno zbirko na ravni EU, ki vsebuje informacije o naložbah, priglašenih v okviru mehanizma sodelovanja EU, in rezultate nacionalnih pregledov od oktobra 2020. Uredba omogoča tudi vzpostavitev skupnega portala EU za vložitev vlog na zahtevo vsaj devetih držav članic.

Z revidirano uredbo naj bi se povečala učinkovitost, doslednost in verodostojnost okvira EU za pregled neposrednih tujih naložb. Revidirani okvir z izboljšanjem izmenjave informacij, povečanjem preglednosti in odpravo specifičnih vrzeli v obstoječem okviru pomembno prispeva k zaščiti varnosti in javnega reda Unije, hkrati pa ohranja odprtost EU za tuje naložbe.